

24. Μήπως χορεύεις έξαλλους και άμαρτωλους χορούς ;
Τραγουδάς ή άκους αισχρά τραγούδια ;

25. Μήπως είσαι μέθυσος ;

26. Μήπως καπνίζεις ; Τό κάπνισμα φθείρει τήν πολύ-
τιμη υγεία και άποτελεῖ άμαρτωλή σπατάλη .

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΖΥΓΟΥΣ

1. Διατηρείτε τή συζυγική πίστι : Είναι φοβερό, δταν δ
ένας άπό τους συζύγους συνάπτη παρανόμους σχέσεις.

2. Μήπως δένας άπό τους δύο προσέβαλε ή έλύπησε τόν άλλον ένωπιον άλλων ή και ίδιαιτέρως ;

3. Μήπως δένεις άνεχεσθε τίς τυχόν άδυναμίες δένας τού
άλλου ; Μήπως δεικνύετε σκληρότητα :

4. Μήπως έστιν δ σύζυγος προτρέπεις τή σύζυγό σου νά άκολουθη κατά γράμμα τή μόδα και κάθε τι πού είναι έξωφρενικό και άντιθετο πρός τό Νόμο τού Θεού ; Μήπως σύ ή σύζυγος παρασύρεις τό σύζυγο σου σε διασκεδάσεις, άπαιτεις νά σου δίδη τά μέσα γιά ν' άκολουθης τή μόδα και και τήν κοσμική ζωή ;

5. Σκέπτεσθε τόν άγωνα πού έχει δένας έξω άπό τό
σπίτι και δέλλος μέσα στό σπίτι, ώστε νά βοηθήσει δένας τόν άλλον στόν άγωνα αύτόν ξεκουράζοντας δένας τόν άλλον ψυχικά και σωματικά ;

6. Ως σύζυγος μήπως έχεις ύπερβολικές άξιώσεις με-
ρικές φορές και έξευτλιστικές στήσις συζυγικές σχέσεις .
Κάμνετε έγκρατεια κατά τίς Κυριακές, τίς έορτές και τίς
ημέρες τών Νηστειών γενικά ;

7. Μήπως δένεις άφηνεις σύ δ (ή) σύζυγος τή (τό)
σύζυγό σου νά πηγαίνη στήν 'Εκκλησία ή σε θρησκευτικές
συγκρήτωσεις και διμιλίες ;

8. Τά παιδιά σας τά άνατρέφετε «έν παιδεία και νουθε-
σία Κυρίου »; Μήπως ένδιαφέρεσθε μόνο γιά τή διανο-
τική τών μόρφωσι και άδιαφορείτε γιά τήν ποιότητα τού χα-
ρακτήρα των ;

9. Τά άδηγετε στήν 'Εκκλησία, στήν I. 'Εξομολόγησι,
τή συχνή θεία Κοινωνία, τό Καπηλητικό ; Τά διδάσκετε μέ-
τα λόγια και μέ τό παράδειγμά σας τήν άρετή ; Τά έμάθατε
νά προσεύχωνται τό πρώι, τό βράδι, δπως και στό φα-
γητό, μέ προσοχή και εύλαβεια ;

10. Προσέχετε τί διαβάζουν ; Φροντίζετε νά τούς παίρ-
νετε βιβλία, περιοδικά έθνικοθρησκευτικού περιεχομένου ;

11. Προσέχετε μέ ποιούς συναναστρέφονται και ποιούς
έχουν φίλους ;

12. Μήπως τά άδηγετε σε θεάματα άμαρτωλα και τά
άφηνετε νά παρακολουθούν άπειροιστα και άνεξέλεγκτα
πηλεόραση .

13. Τά διδάσκετε τήν ταπεινοφροσύνη και προσέχετε
νά τύνωνται σεμνά :

14. Μήπως τά καταράσθε, δταν σάς πικραίνουν ; Μή-
πως τά στέλνετε στό Διάβολο ;

15. Μήπως έκάμπατε έκτρωσεις ή άποφεύγετε νά κάμπετε
παιδιά :

16. Μήπως άδικησατε τά παιδιά σας κατά τή διανομή
τής περιουσίας σας ;

17. Σύ δ σύζυγος μήπως νομίζεις δτι τό καθήκον τής άνα-
τροφής και τής μορφώσεως τών παιδιών σας άνήκει μόνο
στή σύζυγο ; Και σύ έχεις καθήκον νά τά νουθετής, νά τά δια-
βάζης και νά τά άπασχολής, γιά νά ξεκουράζης τή σύζυγό
σου, δλλα και γιά νά νοιώθουν και αύτά τήν παρουσία σου,
ώστε νά συγκρατούνται και νά μήν παρασύρωνται στό κακό.

18. Μήπως τά μουντζώνετε και τά μαλώνετε μέ άπρε-
πεις λέξεις :

19. Αγαπά και τιμᾶ δ καθένας σας τούς γονεῖς και τούς
συγγενεῖς τού άλλου ; Μήπως έπεμβαίνουν οι γονεῖς και οι
συγγενεῖς σας στήν οίκογένειά σας και γίνονται αλτία νά
δημιουργούνται διχόνιες και παρεξηγήσεις μεταξύ σας :

20. Μήπως έπεμβαίνετε στήν οίκογένεια τού παιδιού
σας :

21. Μήπως δ σύζυγός σου είναι βλάσφημος ; Κάνε ύπο-
μονή και δγωνίζου νά κόψη τήν καταραμένη βλασφημία.

Αδελφέ μου,

Βλέπεις πόσα πράγματα ζχεις νά σκεφθῆς ; Και πόσα
άκομα θά άνακαλύψῃς, δταν μείνης μόνος σου και θελήσης
νά... ψάξης θαθία τόν έαυτό σου !...

Μήν άμελήσης νά τά κάμης. Αύτή είναι δ μεγαλύτερη
βοήθεια που μπορείς και πρέπει νά προσφέρης στόν έαυτό²
σου και στούς άλλους.

Εύχομαι δ Πάναγαθος νά σέ φωτίση και νά σέ δυναμώ-
ση στόν άνηφορικό, δλλα ώραίσι αύτό δρόμο, πού περνά άπ'
τό Ιερό 'Εξομολογητήριο και δδηγεῖ στόν Ούρανό.

6

Έκδ. Α. Β.

ΟΔΗΓΟΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

Τό μικρό άντο δηντυπο πού κρατᾶς, άγαπητέ, δὲν είναι
μία πραγματεία γιά τό μέγιστο και λερώτατο μωστήριο τής
Μετανοίας-'Εξομολογήσεως. Προϋποθέτει μελέτη και γνώση
παρομοίων διαφωτιστικών βιβλίων η κειμένων, δπως και
λύση σχετικών άποριδων έπειτα άπό συκήτηση μέ έμπειρα στή
τέτοια θέματα πρόσωπα. Είναι άπλως ένα σύντομο δ πο-
μη στικ δ γιά μά καλύτερη και πιο συγκεκριμένη προ-
ετοιμασία γιά τό λερό Μωστήριο.

'Όστόσο, μέ δυό λόγια, πρέπει νά ζέρης πώς δ μεγαλύτερη
έπιστημη, δλλα και η δυσκολότερη τέχνη είναι νά γνωρίσης
άληθινά τόν έαυτό σου δλλα και νά μήν τόν στερήσης τό
μεγαλύτερο άγαθό, πού πραγματικά διψά κάθε άνθρωπην
ψυχή, τή λύτρωσι ! Και τή λύτρωσι αυτή χαρίζει μόνος δ
Θεάνθρωπος Λυτρωτής, δ 'Ιησούς Χριστός, πού δ ίδιος
ίδρυσε και ένομοθέτησε σάν μοναδικό λυτρωτικό μέσο στήν
Έκκλησία Τον τή Μετάνοια - 'Εξομολόγησι. Γι' αύτό και
πρέπει νά ύπερρηδήσης τά δποιαδήποτε και άσαδήποτε έμπο-
δια πού σοδ φράζουν τό δρόμο πρός τό Ιερό 'Εξομολογη-
τήριο. 'Εδω δε περιμένει μέ στοργή δ άντιπρόσωπος τού Χρι-
στού, δ Πνευματικός, πού σάν άνθρωπος γνωρίζει νά συμπαθή
και νά κατανοή τόν συναμπτωλούς άδελφούς του.

Γ' αύτό πέταξε μακριά σου κάθε σκέψι ντροπής δ φό-
βου. Γιατί νά ντραπής δ νά φοβηθής, δταν δ ψυχή σου πάσχη³
και ύποφέρη άπό τίς φοβερές συνέπειες τής πολύμορφης άμαρ-
τίας ; 'Οταν δχι μά, δλλα πολλές άρρωστες σε βασανίζουν,
έπέφυγες ποτέ τό γιατρό και τό Νοσοκομείο άπό ντροπή :

'Άλλα πάλι μήν παρασυρθῆς άπό μερικούς πού ζητοῦν νά
τούς διαβασθή μά «Εύχη», χωρίς προηγούμενη 'Εξομολό-
γησι. 'Οπον και σταν αύτό γίνεται, άπό άγνοια δ παράβαση,
είναι φοβερή άμαρτία και θεομπαξία.

Μέ πίστι λοιπόν και είλικρινεία προχώρησε στό Ιερό⁴
'Εξομολογητήριο. Και νά είσαι άπόλυτα βέβαιος πώς δ άπειρη
άληπη τόν Εσταυρωμένου Λυτρωτή θά σε δεχθή και θά σε
άπαλλάξη άπό τό βάρος πού σε πιέζει. 'Εκείνος λέγει «Δεύτε
πρός με πάντες οι κοπιώντες και πεφορτισμένοι, κάγιώ άνα-
πισσω δύας».

ΕΣΥ ΚΑΙ Ο ΘΕΟΣ

ΙΠιστεύεις στό Θεό στήν Άγιαν Τριάδα, στή Θεό-
τητα τού Χριστού και τού Άγιου Πνεύματος ; Πιστεύεις
στήν Έκκλησία και τά Μυστήριά Τής ; Πιστεύεις δτι
ύπάρχει Παράδεισος και Κόλασις :

2. Εμπιστεύεσαι τόν έαυτό σου πάντοτε και ίδιαιτέρα
στής δύσκολες περιστάσεις τής ζωής σου στήν Πρόνοια
τού Θεού δ άπογοητεύεσαι και δείχνεις δλιγοπιστία ;

1

Ο ΕΑΥΤΟΣ ΣΟΥ

3. Μήπως στις θλίψεις, τις δασθένειες και τις δοκιμασίες της ζωής σου γογγύζεις έναντιον τοῦ Θεοῦ καὶ χάνεις τὴν πίστιν καὶ τὸ θάρρος σου;

4. Μήπως πιστεύεις στὰ μέντιουμς, στὶς χαρτορρίχτες, στοὺς δστρολόγους, στοὺς μάγους ἢ στὶς μάγισσες, στὴ χειρομαντεῖα, στὴν καφετζού; Μήπως εἶπες σ' ἄλλους νὰ πιστεύουν καὶ νὰ καταφεύγουν σ' αὐτά;

5. Μήπως πιστεύεις στὶς προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίες καὶ θεωρεῖς σὰν κακὸ σημάδι τὸ τριξιμὸ τῶν ξύλων, τὸ βούσιμα τῶν αὐτιῶν, τὸ οὔρλιασμα τοῦ σκύλου, τὴ συνάτηση τοῦ λερέως, τὸ λεγόμενο ποδαρικό;

6. Μήπως πιστεύεις στὴν τύχη;

7. Κάνεις τὴν προσευχὴν σου πρωὶ καὶ βράδι, δπως ἐπίσης καὶ στὸ τραπέζι; Μήπως ντρέπεσαι νὰ κάνῃς τὸ Σταυρὸ σου, ἐνώπιον ἄλλων, π.χ. στὸ ἔστιατρο ἢ ξῶ ἀπὸ Ἱ. Ναὸ ποὺ περνᾶς;

8. Μελετᾶς τὴν Ἀγία Γραφή, καθὼς ἐπίστης καὶ διάφορα θρησκευτικὰ βιβλία;

9. Ἐκκλησιάζεσαι τὶς Κυριακές καὶ τὶς μεγάλες Ἑορτές;

10. Παρακολουθεῖς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μέχρι τέλους τῆ θεία Λειτουργία ἢ πηγαίνεις ἀργὰ καὶ φεύγεις πρὶν τελείωση;

11. Στὴν Ἐκκλησία πηγαίνεις ντυμένος(η) μὲ σεμνὴ ἐνδυμασία; Προσέχεις νὰ μὴ γελᾶς καὶ νὰ μὴ συζητῆς μὲ ἄλλους, ἔστω καὶ ἀν τελῆται Γάμος ἢ Βάπτισις;

12. Μήπως ἐμποδίζεις ἀπὸ τὸν Ἐκκλησιασμὸ τὸ (τὴ) σύζυγό σου, τὰ παιδιά σου ἢ λές στοὺς γνωστούς σου νὰ μὴν ἐκκλησιάζωνται;

13. Κοινωνεῖς τακτικὰ ἢ μιὰ φορὰ τὸ χρόνο καὶ αὐτὴ χωρὶς νὰ ἔξομολογηθῆσ;

14. Μήπως ὄρκιζεσαι χωρὶς λόγο ἢ καὶ ψευδῶς καὶ δὲν ἐτήρησες τὸν δρόκο ποὺ ἔδωσες ἢ τὸ τάξιμο;

15. Μήπως βλασφημεῖς τὸ σνομα τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας καὶ τῶν Ἀγίων μας;

16. Νηστεύεις, ἐὰν δὲν ἔχῃς σοβαροὺς λόγους ὑγείας, τὴν Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ, καὶ τὶς Τεσσαρακοστές;

17. Μήπως πετᾶς θρησκευτικὰ βιβλία ἢ περιοδικὰ στὸ πόδι ἀκάθαρτο;

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΆΛΛΟΙ

1. Μήπως ἔχεις μῆσος καὶ ἀντιπάθεια έναντιον κάποιου ποὺ σου ἔκαμε κακὸ ἢ σὲ ὅμιλοις ἐπάνω στὸ θυμό του;

2. Μήπως εἶσαι κακύποττος καὶ χωρὶς αἰτία ὑποπτεύεσαι τοὺς πάντας, δτι δῆθεν μιλοῦν γιὰ σένα, δτι δὲν σὲ θέλουν, δτι δὲν σὲ ἀγαποῦν, δτι δὲν σὲ συμπαθοῦν;

3. Μήπως ζηλεύεις καὶ στενοχωρεῖσαι γιὰ τὴν πρόσδο, τὴν εὔτυχια, τὴν δομοφίᾳ καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ἄλλων;

4. Μήπως μένεις δασυγκίνητος μπροστὸ στὴ δυστυχία καὶ τὴν ἀνάγκη τοῦ πλησίον σου;

5. Στὶς συναλλαγές σου μὲ τοὺς συνεταίρους σου ἢ συνεργάτες σου ἢ πελάτες σου εἶσαι τίμιος, εὔθυνς, ελικρινῆς, ἀκέραιος;

6. Μήπως συκοφάντησες ἢ κατηγόρησες τὸ συνάνθρωπὸ σου;

7. Μήπως εἰρωνεύεσαι καὶ χλευάζεις τοὺς εὔσεβες, ἐκείνους ποὺ νηστεύουν καὶ ἀγωνίζονται νὰ ζοῦν Χριστιανικὴ ζωὴ; Ἡ καὶ ἐκείνους ποὺ ἔχουν φυσικὰ ἢ πνευματικὰ ἐλαττώματα;

8. Ἐνώ ἀκουσεῖς κάποια πληροφορία ἢ κατηγορία ἐναντίον ἄλλου, μήπως τὴ μετέδωσες καὶ ἔβλαψες, ἔστω καὶ δθελά σου, τὴν ὑπόληψιν καὶ τιμὴν τοῦ συνανθρώπου σου;

9. Μήπως κατακρίνεις τὴ συμπεριφορά, τὶς πράξεις, τὰ σφάλματα ἢ ἐλαττώματα τῶν ἄλλων, δταν ἀπουσιάζουν, ἔστω καὶ ἀν εἶναι ἀλήθεια αὐτὰ ποὺ λές;

10. Μήπως καταράσθηκες κάποιον ποὺ σοῦ ἔκαμε κακὸ ἢ καὶ τὸν ἔαυτό σου τὸν ἴδιο σὲ δύσκολες περιστάσεις τῆς ζωῆς σου ἢ τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ γεννήθηκες;

11. Μήπως στέλλεις τοὺς ἄλλους στὸ «Διάβολο» ἢ τοὺς «μουντζώνεις»;

12. Σέβεσαι τοὺς γονεῖς σου; Τοὺς φροντίζεις; Ἄνεχεσαι, ἀν ἔχουν, τὶς γεροντικές ἀδυναμίες τους; Τοὺς βοηθεῖς στὶς σωματικές καὶ πνευματικές ἀνάγκες; Φροντίζεις νὰ ἐκκλησιάζωνται καὶ νὰ κοινωνοῦν; Μήπως τοὺς ἔχεις ἔγκαταλείψεις δστοργα;

13. Μήπως παρέσυρες τοὺς γονεῖς σου καὶ ἔγραψαν σὲ σένα πὸ πολλὴ περιουσία καὶ ἔτοι ἀδίκησες τοὺς ἀδελφούς σου;

14. Μήπως ἐπάνω στὸ θυμό σου ἐκτύπησες κανένα μὲ τὰ χέρια ἢ ξθίξεις μὲ τὰ λόγια;

15. Ἐκτελεῖς συνειδητὰ τὸ ἐπάγγελμά σου ἢ τὴν ἀποστολὴν σου;

16. Μήπως κλέπτεις; Μήπως παρεκίνησες ἢ ἐβοήθησες ἄλλον νὰ κλέψῃ ἢ δέχτηκες νὰ καλύψῃς τὸν κλέπτη ἢ ἐλαύνεις ἐν γνώσει σου κλεμμένα πράγματα;

17. Μήπως εἶσαι ἀγνώμων καὶ ἀχάριστος πρὸς τὸ Θεό καὶ γενικὰ τοὺς εὐεργέτες σου;

18. Μήπως κάνεις κακὲς παρέες καὶ ἀμαρτωλές συναντοροφές; Μήπως ὡθησες κανέναν, εἴτε μὲ λόγια εἴτε μὲ τὸ παράδειγμά σου, στὴν ἀμαρτία;

19. Μήπως ἔχεις κάμει πλαστογραφία; Μήπως ἔχεις καταχρασθῆ τὸ Δημόσιο; Μήπως δανείσθηκες χρήματα ἢ ἄλλα ἀντικείμενα καὶ δὲν τὰ ἐπέστρεψες;

20. Μήπως ἔκαμες ποτὲ φόνο, μὲ δοπιονδήποτε τρόπῳ;

21. Μήπως ἀναιμειγνύεσαι στὴ ζωὴ τῶν ἄλλων ἢ στὸ ἔργο τῶν ἢ τὴν οἰκογένειά των καὶ γίνεσαι πρόξενος φιλονεικῶν καὶ ταραχῶν;

22. Ἐλεεῖς τοὺς πτωχούς, τὰ ὄφανά, τοὺς γέροντες, τοὺς πολυτέκνους, τὶς πτωχές οἰκογένειες ποὺ γνωρίζεις;

1. Μήπως εἶσαι προσκολλημένος στὴν ὅλη καὶ τὰ ἐπίγεια ἀγαθά;

2. Μήπως εἶσαι φιλάργυρος καὶ φιλοχρήματος;

3. Μήπως εἶσαι πλεονέκτης;

4. Μήπως εἶσαι σπάταλος; Ὁ, τι σοῦ περισσεύει ἀνήκει στοὺς πτωχούς.

5. Μήπως ἔχεις μεγαλομανία;

6. Μήπως σοῦ ἀρέσει νὰ ἐπιδεικνύεσαι δείχνοντας τὰ ἐνδυματά σου, τὰ πλούτη σου, τὶς ἐπιτυχίες σου, τοὺς βαθμοὺς τοῦ παιδιοῦ σου;

7. Μήπως ἐπιδιώκεις τὸ θαυμασμὸ καὶ τὴ δόξα τῶν ἀνθρώπων;

8. Δέχεσαι εὐχαρίστως τοὺς ἐπαίνους καὶ θέλεις οἱ ἄλλοι νὰ σὲ κολακεύουν, νὰ λένε στὶ σὰν ἔσενα ἄλλος δὲν ὑπάρχει;

9. Θίγεσαι, δταν σοῦ ὑποδεικνύουν τὰ σφάλματά σου, καὶ πικραίνεσαι, δταν σὲ ἐλέγχουν καὶ σὲ παρατηροῦν οἱ μεγαλύτεροι σου;

10. Μήπως εἶσαι πείσμων, ἵσχυρογνώμων, ἐγωιστής, ὑπέρφανος καὶ ἀτομιστής; Πρόσεξε τὰ ἀμαρτήματα αὐτά, διότι ἡ διάγνωσίς τους εἶναι δύσκολη.

11. Μήπως χαρτοπαιζεῖς, ἔστω καὶ ἀνευ χρημάτων, μὲ πρόσωπα τοῦ σπιτιοῦ σου ἢ συγγενικά «γιὰ νὰ σκοτώσης τὴν ὥρα σου», δπως λένε μερικοί;

12. Μήπως σαρκικά ἀμαρτήματα ἔχουν μολύνει τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ σου;

13. Παρακολουθεῖς θεάματα βρώμικα ἀπὸ τὴν τηλεόραση καὶ τὸν κινηματογράφο;

14. Μήπως διαβάζεις αἰσχρὰ βιβλία καὶ περιοδικά;

15. Μήπως ἐσκέφθης ποτὲ νὰ αὐτοκτονήσῃς;

16. Μήπως εἶσαι κοιλιόδουλος;

17. Μήπως εἶσαι δκνηρός, ἀμελής, ράθυμος;

18. Μήπως λέγεις λέξεις ἀπρεπεῖς, αἰσχρές, ὑβριστικές, εἵτε χάριν ἀστειότητος εἴτε γιὰ νὰ ύβρισης καὶ ἔξευτελίσης ἄλλον;

19. «Ἔχεις πνεῦμα αὐταπαρνήσεως;

20. Διώχνεις ἀπὸ τὸ μιαλό σου τὶς κακές σκέψεις ποὺ ἔρχονται νὰ μολύνουν τὴν καρδιά σου;

21. Τὰ μάτια σου τὰ προσέχεις νὰ μὴν περιεργάζωνται προκλητικές εἰκόνες ἢ πρόσωπα;

22. Τὰ αὐτιά σου τὰ προσέχεις τὶ ἀκούουν;

23. Μήπως ντύνεσαι ἀσεμνα; «Ἄν εἶσαι γυναῖκα, μήπως ντύνεσαι ἀνδρικὰ ἢ μὲ ροῦχα προκλητικά καὶ σκανδαλίζεις μὲ τὴν ἐμφάνισή σου καὶ μάλιστα εἰσέρχεσαι καὶ σὲ τόπους ιερούς; »Ἄν εἶσαι ἄνδρας, μήπως ἔχεις ἐμφάνισι ἔξαλλη;